

3η Διεθνής Μαθητική Συνάντηση Λογοτεχνίας
Η ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΑΛΛΙΩΣ... ΧΩΡΙΣ ΚΛΙΚ
Γιατί καθετί σημαντικό χρειάζεται τον χρόνο του

Ένα γόνιμο και δημιουργικό διήμερο με γερές ανάσες λογοτεχνίας και με φως που απλόχερα σκορπάει η τέχνη έζησαν οι **200 μαθητές και εκπαιδευτικοί** από **20 σχολεία** της Ελλάδας, της Κωνσταντινούπολης, της Ίμβρου, της Λευκωσίας, της Νέας Υόρκης και του Γιοχάνεσμπουργκ και οι **40** εκλεκτοί εκπρόσωποι των Γραμμάτων και των Τεχνών που συμμετείχαν στην **3η Διεθνή Μαθητική Συνάντηση Λογοτεχνίας με θέμα: «Η λογοτεχνία αλλιώς... χωρίς κλικ»** τη **Δευτέρα, 27** και την **Τρίτη, 28 Μαρτίου**, στο Θέατρο του Πολιτιστικού και Αθλητικού Κέντρου των Εκπαιδευτηρίων Ε. Μαντουλίδη.

Μαθητές, καθηγητές της δευτεροβάθμιας και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, συγγραφείς, κριτικοί, δημοσιογράφοι και ηθοποιοί είχαν την ευκαιρία να ανταλλάξουν σκέψεις και προβληματισμούς σχετικά με τη λογοτεχνία και τον ρόλο της στη σύγχρονη διαδικτυακή εποχή.

Η συνάντηση διοργανώθηκε από το Ζωγράφειο Λύκειο Κωνσταντινούπολης και τα **Εκπαιδευτήρια Ε. Μαντουλίδη**, υπό την αιγίδα του **Οικουμενικού Πατριαρχείου**.

Ο πρώτος κύκλος συζητήσεων ξεκίνησε το πρωί της **27ης Μαρτίου**.

Την έναρξη των εργασιών της Συνάντησης κήρυξε η **ΑΘΠ ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ. κ. Βαρθολομαίος**.

[Εδώ μπορείτε να παρακολουθήσετε τον χαιρετισμό Του](#)

Τους μαθητές και ομιλητές της Συνάντησης καλωσόρισαν ο **Γιάννης Δεμιρτζόγλου** - Διευθυντής Ζωγραφείου Λυκείου και η **Δρ. Ασπασία Χασιώτη** - Γενική Διευθύντρια Εκπαιδευτηρίων Ε. Μαντουλίδη, που είχαν την ευθύνη όλης της διοργάνωσης.

[Εδώ μπορείτε να παρακολουθήσετε το καλωσόρισμα](#)

Χαιρετισμό απεύθυναν

Αικατερίνη Μαντουλίδου - Πρόεδρος Εκπαιδευτηρίων Ε. Μαντουλίδη, ([Χαιρετισμός της κ. Μαντουλίδου](#))

Χαράλαμπος Κυραϊλίδης - Πρόεδρος Συνδέσμου Ιδρυτών Ελληνικών Ιδιωτικών Εκπαιδευτηρίων ([Χαιρετισμός του κ. Κυραϊλίδη](#))

Γιώργος Παπαλιάρης - Πρόεδρος Κοινότητας Σταυροδρομίου ([Χαιρετισμός του κ. Παπαλιάρη](#))

Γιάννης Γιγουρτσής - Συντονιστής Εκπαίδευσης Ομογενειακών Σχολείων ([Χαιρετισμός του κ. Γιγουρτσή](#))

Ακολούθησε ένα σύντομο αφιέρωμα στα [11 χρόνια Συνέδρια](#)

Στην πρώτη συζήτηση «**Οι λογοτέχνες μιλούν μόνο με το έργο τους;**» με ειδικό σύμβουλο την **Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου**, Ομότιμη Καθηγήτρια Φιλολογίας ΑΠΘ, Συγγραφέα, συντονίστρια την **Μικέλα Χαρτουλάρη**, Δημοσιογράφο και συνομιλητές τον **Σπύρο Γιανναρά**, Δημοσιογράφο, Συγγραφέα και τον **Γιάννη Παλαβό**, Συγγραφέα, οι σύνεδροι εστίασαν στον ιδιαίτερο ρόλο που διαδραματίζει ο λογοτέχνης με το έργο του, αλλά και τις παρεμβάσεις του στην κοινωνία.

Η μαθήτρια **Θεοδώρα Ζάτκα** παρατήρησε ότι οι λογοτέχνες οφείλουν να υιοθετούν πρωταγωνιστικό ρόλο σε κάθε μορφή του βίου, να εξυψώσουν την προσωπικότητά τους σε σύμβολο αξιών και να μην περιορίζονται στο μελάνι και τις σελίδες των έργων τους. Η κ. Αμπατζοπούλου από την πλευρά της τόνισε ότι ο λογοτέχνης που έχει το αίσθημα του συμπάσχειν χρειάζεται χρόνο, για να αντιδράσει, ενώ ο εξεγερμένος λογοτέχνης ουσιαστικά υπονομεύει τις συνήθειες. Ο κ. Σπύρος Γιανναράς ανέφερε ότι ο συγγραφέας παλεύει με το υστέρημα. Όλη η ζωή του είναι ένα κυνήγι, καθώς πραγματεύεται το δράμα της ανθρώπινης συνθήκης, ενώ ο κ. Γιάννης Παλαβός δεν δίστασε να επισημάνει ότι ο λογοτέχνης είναι το αντίβαρο ανθρωπιάς, αλλά δεν πρέπει να επωμίζεται και τον ρόλο ενός υπερανθρώπου.

[Εδώ μπορείτε να παρακολουθήσετε την 1η Συζήτηση](#)

Στη δεύτερη συζήτηση με τίτλο «**Το όραμα του λογοτέχνη σύμμαχός μου**», με ειδικό σύμβουλο τον **Γιάννη Πάσχο**, Συγγραφέα και συντονίστρια την **Μαρίνα Αγγελάκη**, Δημοσιογράφο συμμετείχαν ο **Θωμάς Κοροβίνης**, Συγγραφέας, η **Μαρία Λάτσαρη**, Ποιήτρια, η **Ευτυχία - Αλεξάνδρα Λουκίδου**, Ποιήτρια, Δοκιμιογράφος και η **Κωνσταντίνα Σιαχάμη**, Ποιήτρια. Εδώ έγινε λόγος για τον καταλυτικό ρόλο που μπορεί να έχει ο λογοτέχνης ως σηματοδότης στη ζωή του κάθε ανθρώπου. Η μαθήτρια **Νικολέτα - Άννα Μεντεσέ** τόνισε ότι η λογοτεχνία είναι ένας τρόπος να εκφράσει κανείς τα συναισθήματά του, ενώ το όραμα κάθε λογοτέχνη μπορεί να μας καθοδηγεί γενικότερα στη ζωή μας. Παράλληλα, η μαθήτρια **Αλίκη - Ειρήνη Μουρατίδη** παραδέχτηκε ότι η λογοτεχνία μπορεί να πει τα πράγματα με έναν διαφορετικό τρόπο και να αγγίξει συναισθηματικά τον καθένα μας, ενώ ο κ. Κοροβίνης με τη σειρά του μας θύμισε ότι οι λέξεις είναι θηλυκές, γεννάνε άλλες λέξεις.

[Εδώ μπορείτε να παρακολουθήσετε τη 2η Συζήτηση](#)

Στη συνέχεια, στην τρίτη συνάντηση - συζήτηση με τίτλο «**Ο πολιτισμός του χρυσόψαρου ή ο κόσμος των πολλών Giga σε μεγάλες δοκιμασίες**» με ειδικό σύμβουλο και συντονιστή τον **Κώστα Καραβίδα**, Μέλος ΕΔΙΠ του Τμήματος Φιλολογίας Παν. Ιωαννίνων και συνομιλητές τον **Σάκη Σερέφα**, Συγγραφέα, τον **Ζαχαρία Σκούρα**, Ομότιμο Καθηγητή Γενετικής του Τμήματος Βιολογίας ΑΠΘ και τον **Χρήστο Χατζηπαναγιώτη**, Ηθοποιό ο λόγος στράφηκε στον ρόλο της τεχνολογίας στη σημερινή εποχή και στο πώς και πόσο αυτή θα επηρεάσει τη λογοτεχνική παραγωγή. Ο Σάκης Σερέφας διατύπωσε την άποψη ότι η τεχνολογία μπορεί να συμβάλει δημιουργικά στη συγγραφή, ενώ ο νέος που έχει τα ανάλογα ερεθίσματα από το σπίτι και το σχολείο θα διαβάσει λογοτεχνία. Ο Χρήστος Χατζηπαναγιώτης με τη σειρά του είπε πως η λογοτεχνία καλλιεργεί τη συναισθηματική μας μνήμη, ενώ ο Ζαχαρίας Σκούρας δήλωσε ότι η τεχνητή νοημοσύνη είναι συνολική νοημοσύνη, η φυσική νοημοσύνη είναι το κάθε «εγώ».

[Εδώ μπορείτε να παρακολουθήσετε την 3η Συζήτηση](#)

Η πρώτη ημέρα ολοκληρώθηκε με τη συζήτηση υπό τον τίτλο «**Το βιβλίο που θα ήθελα να έχω γράψει**» με ειδικό σύμβουλο και συντονιστή τον **Γιάννη Μπασκόζο**, Δημοσιογράφο, Συγγραφέα και συνομιλητές τον **Κώστα Ακρίβο**, Συγγραφέα, τη **Νεκταρία Ζαγοριανάκου**, Συγγραφέα, τον **Θωμά Κοροβίνη**, Συγγραφέα και τον **Γιάννη Πάσχο**, Συγγραφέα, όπου μαθητές και συγγραφείς μίλησαν για τα αγαπημένα τους αναγνώσματα. Με αφορμή τις ερωτήσεις των μαθητών ο κ. Θωμάς Κοροβίνης ανέφερε ότι μάγος πρέπει να είσαι στη ζωή κάθε μέρα, να είσαι ρηξικέλευθος και να τολμάς!

[Εδώ μπορείτε να παρακολουθήσετε την 4η Συζήτηση](#)

Δεύτερος κύκλος συζητήσεων, 28 Μαρτίου...

Στην πρώτη ομήγυρη με τον τίτλο «**Η παγίδα του χθες και ο φόβος του αύριο**» με ειδικό σύμβουλο τον **Κώστα Γιαβή**, Επίκουρο Καθηγητή του Τμήματος Φιλολογίας ΑΠΘ, συντονίστρια την **Κυριακή Μπεϊτόγλου**, Δημοσιογράφο, Συγγραφέα και συνομιλητές τον **Νίκο Δαββέτα**, Συγγραφέα, τον **Γιάννη Καλπούζο**, Συγγραφέα και τον **Μάριο Μώρο**, Υποψήφιο Διδάκτορα του Τμήματος Φιλολογίας ΑΠΘ, Συγγραφέα η συζήτηση και το ενδιαφέρον των μαθητών επικεντρώθηκε στη σχέση της λογοτεχνίας με το παρελθόν και το μέλλον, μιας και, όπως δήλωσε ένας μαθητής, τα βιβλία είναι πρωτίστως χρονομηχανές. Ο Κώστας Γιαβής τόνισε ότι πάντα υπάρχει ο κίνδυνος της θεοποίησης του παρελθόντος και αυτό το έχουν κάνει όλοι οι λαοί, κακό όμως θεωρείται, όταν οδηγεί στην ιδεοληψία και μας εμποδίζει να αντιληφθούμε το σήμερα. Εξάλλου και η ίδια η πραγματικότητα είναι κατασκευάσμα μυθικό και μία προσωπική υπόθεση. Ο Νίκος Δαββέτας δήλωσε ότι το παρελθόν ως αφορμή για το λογοτεχνικό κείμενο υφίσταται, για να το ανακαλύψουμε εκ νέου και δεν είναι απλά μια νοσταλγική παράθεση. Η αναβίωσή του δεν γίνεται ούτε με όρους ιστορίας ούτε με όρους δημοσιογραφίας αλλά, με βάση το συναίσθημα του ανθρώπου. Από την πλευρά του ο Γιάννης Καλπούζος ανέφερε ότι μέσα από τα βιβλία του φωτίζει την καθημερινότητα και αναπλάθει το παρελθόν με βάση τη σκέψη των ανθρώπων της κάθε εποχής, ενώ ο Μάριος Μώρος παραδέχτηκε ότι προσπαθούμε να απαλύνουμε το παρελθόν που εξωραϊζεται από το παρόν, καθώς προσπαθούμε να απαλύνουμε τον πόνο των γεγονότων.

[Εδώ μπορείτε να παρακολουθήσετε την 1η Συζήτηση](#)

Στη δεύτερη ομάδα συζήτησης «**Στην εποχή των fake news η λογοτεχνία**» με ειδικό σύμβουλο την **Ασπασία Χασιώτη**, Γενική Διευθύντρια των Εκπαιδευτηρίων Ε. Μαντουλίδη, συντονιστή τον **Κώστα Μπλιάτκα**, Δημοσιογράφο, Συγγραφέα και συνομιλητές τον **Γιώργο Σκαμπαρδώνη**, Συγγραφέα, τον **Άρη Στυλιανού**, Αναπληρωτή Καθηγητή του Τμήματος Πολιτικών Επιστημών ΑΠΘ, Συγγραφέα και τον **Στέφανο Τσιτσόπουλο**, Δημοσιογράφο, Συγγραφέα, θέμα αναφοράς αποτέλεσε η παραπλανητική επιρροή των fake news στον χώρο του διαδικτύου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης με επίκεντρο τη λογοτεχνία. Η μαθήτρια **Ειρήνη Οικονομίδου** παραδέχτηκε ότι τα παιδιά επηρεάζονται περισσότερο από τον καθένα, μιας και τα fake news διαδίδονται πια αστραπιαία και η ορθότητά τους είναι σχεδόν αδύνατο να ελεγχθεί. Ο Γιώργος Σκαμπαρδώνης τόνισε ότι η λογοτεχνία έτσι κι αλλιώς έχει ως πυρήνα της τον μύθο, κάτι δηλαδή εξ ορισμού μη αληθινό, ενώ ο Άρης Στυλιανού δεν δίστασε να επισημάνει ότι στην πραγματικότητα υπάρχει μια θολή περιοχή μεταξύ του απόλυτα βέβαιου και των fake news. Με τη σειρά του ο Στέφανος Τσιτσόπουλος διαπίστωσε ότι πάντα στο διαδίκτυο θα υπάρχει ένα είδος εσαχτολογίας, το θέμα όμως είναι ποιος προγραμματίζει τα μηχανήματα.

[Εδώ μπορείτε να παρακολουθήσετε τη 2η Συζήτηση](#)

Ο τρίτος κύκλος συζητήσεων με τον τίτλο «**Η φανταστική θέα της πραγματικότητας**», με ειδικό σύμβουλο και συντονίστρια την **Εύη Κουτρομπάκη**, Συγγραφέα και συνομιλητές τον **Κωστή Ανετάκη**, Συγγραφέα, τον κ. **Παύλο Θωμόπουλο**, Συγγραφέα, τον **Στάθη Ιντζέ**, Συγγραφέα, Εκδότη και τον **Ιωσήφ Μανίκη**, Συγγραφέα, εστίασε κυρίως στη λογοτεχνία του φανταστικού, της επιστημονικής φαντασίας. Η Εύη Κουτρομπάκη μάς θύμισε ότι όλα τα έπη της αρχαιότητας είναι από τα μεγαλύτερα έργα φαντασίας. Ο Κωστής Ανετάκης ανέφερε ότι ο συγγραφέας έχει την καλύτερη δυνατή πλατφόρμα, για να εκφράσει αυτό που έχει στον νου και στην ψυχή του. Από την πλευρά του ο Παύλος Θωμόπουλος σχολίασε ότι τη λογοτεχνία την καταλαβαίνουν καλύτερα τα παιδιά και οι έξυπνοι άνθρωποι, ενώ ο Στάθης Ιντζές παραδέχτηκε ότι, αν ένα κίνημα έχει θέση στη σημερινή εποχή, αυτό είναι ο μαγικός ρεαλισμός. Από την πλευρά του ο Ιωσήφ Μανίκης τόνισε ότι η γραμμή του χρόνου είναι η λεπτή γραμμή που χωρίζει τη φαντασία από την πραγματικότητα, ενώ το μέλλον που παρουσιάζει η επιστημονική φαντασία δεν είναι άσχετο με αυτό που η επιστημονική εξέλιξη προετοιμάζει.

[Εδώ μπορείτε να παρακολουθήσετε την 3η Συζήτηση](#)

Στην τέταρτη και τελευταία του διημέρου συζήτηση με τίτλο «**Η λογοτεχνία... χωρίς κλικ: Οι συγγραφείς συνομιλούν με τους μαθητές**» και συντονίστρια τη **Μαρίνα Αγγελάκη**, Δημοσιογράφο οι ρόλοι αντιστράφηκαν. Οι μαθητές αυτή τη φορά κλήθηκαν να απαντήσουν σε θέματα που έθεσαν οι ειδικοί σύμβουλοι και οι συγγραφείς. Έτσι, υπήρξε ένας γόνιμος διάλογος γύρω από ζητήματα που αφορούν τη λογοτεχνία που ικανοποίησε όλους τους συμμετέχοντες. Δεν θα μπορούσε να υπάρξει καλύτερος επίλογος του λογοτεχνικού αυτού διήμερου.

[Εδώ μπορείτε να παρακολουθήσετε την 4η Συζήτηση](#)

Ο **Γιάννη Δεμιρτζόγλου**, Διευθυντής του Ζωγράφειου Λυκείου Κωνσταντινούπολης και η Δρ. **Ασπασία Χασιώτη**, Γενική Διευθύντρια των Εκπαιδευτηρίων Ε. Μαντουλίδη ιδιαίτερα ικανοποιημένοι αλλά και συγκινημένοι από τη Συνάντηση, κάνοντας έναν απολογισμό του διημέρου αναφέρουν:

Συγκεκριμένα η Ασπασία Χασιώτη ανέφερε ότι «Αν και ζούμε στην εποχή που όλα γίνονται ή πρέπει να γίνονται με ένα κλικ, εμείς θέλουμε η λογοτεχνία να μείνει έξω από αυτόν τον αυτοματισμό... από αυτήν τη βιάση... της εποχής μας. Εξάλλου θέλει τον χρόνο της η ανάγνωση αλλά και η γραφή, όπως όλα τα μοναδικά ταξίδια, όπως καθετί που γίνεται σημαντικό, γιατί του αφιερώνουμε χρόνο, για να θυμηθούμε και τον Μικρό Πρίγκιπα.

Αυτές τις δυο μέρες συμφωνήσαμε όλοι, μικροί και μεγάλοι ότι στη λογοτεχνία δεν ταιριάζει το κλικ ούτε το πρέπει. Χρειάζεται ο καθένας τον χρόνο του, για να κάνει τις δικές του επιλογές, να ψάχνει στα ράφια των βιβλιοπωλείων, στις σελίδες των λογοτεχνικών περιοδικών... Να ψάχνει και να μην αναζητά λύσεις έτοιμες και να βρίσκει αυτό που του ταιριάζει, που τον ταξιδεύει, που τον “εξημερώνει”, που του μεγαλώνει το μπόι...».

Ο Γιάννης Δεμιρτζόγλου νοσταλγώντας τα Διεθνή Μαθητικά Συνέδρια Λογοτεχνίας ευχήθηκε την Άνοιξη του 2024 οι μαθητές και οι μαθήτριες να γιορτάσουν στην Πόλη και στο Ζωγράφειο τον Γιάννη Ρίτσο, τον

ποιητή της Ρωμιοσύνης. «Τα Συνέδρια ήταν κάθε χρόνο μια μεγάλη προσμονή για όλους εμάς, μια ανάσα. Γέμιζε το σχολείο ζωή και η καρδιά μας ζεστασιά και αγάπη. Έγιναν αιτία για πολλές φιλίες αυτά τα συνέδρια, για πολλά ταξίδια του νου και της ψυχής. Μακάρι να τα ξαναζήσουμε».

Σχολεία που συμμετείχαν

1ο ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΛΙΒΑΔΟΧΩΡΙΟΥ ΛΗΜΝΟΥ, 2ο ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ «ΑΘΗΝΑ» ΤΡΙΚΑΛΩΝ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΓΕΙΤΟΝΑ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Ε. ΜΑΝΤΟΥΛΙΔΗ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Ν. ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΑΙΔΕΙΑ, ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΙ ΛΥΚΕΙΟ ΙΜΒΡΟΥ, ΕΛΛΗΝΟΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΑΣΤΟΡΙΑ, ΝΥ, ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΟΥΡΣΟΥΛΙΝΩΝ, ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΕΙΡΑΙΑ «JEANNE D' ARC», ΕΡΑΣΜΕΙΟΣ ΕΛΛΗΝΟΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ, ΖΑΠΠΕΙΟ ΛΥΚΕΙΟ, ΖΩΓΡΑΦΕΙΟ ΛΥΚΕΙΟ, ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΘΗΝΩΝ, ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΨΥΧΙΚΟΥ, ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ, ΠΡΟΤΥΠΟ ΓΕΛ ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΥ ΣΧΟΛΗΣ, ΣΧΟΛΗ ΣΑΧΕΤΙ ΓΙΟΧΑΝΕΣΜΠΟΥΡΓΚ

Χορηγοί:

MENTOR, LIVEMEDIA, ΜΕΒΓΑΛ, ΔΙΑΚΑΚΗΣ

Χορηγοί Επικοινωνίας:

ΕΡΤ, ΕΡΤ 3, ΑΠΕ - ΜΠΕ, TV 100

Μακεδονία της Κυριακής, Τύπος Θεσσαλονίκης

Πρώτο Πρόγραμμα 91.6 - 105.8, Ράδιο Θεσσαλονίκη 94.5, Status FM 107.7, FM 100, 95,8 FM, 102 FM, FLASH 99.4, ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ 104,9

Ethnos.gr, GrTimes.gr, Makthes.gr, RThess.gr, Thessnews.gr, Typosthes.gr, Viosimi.gr,

Αναγνώστης, Πολίτης, Ανατολή, Ηχώ της Πόλης, Απογευματινή